

Streszczenie decyzji Komisji
z dnia 8 lipca 2009 r.
dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 81 Traktatu WE
(sprawa COMP/39.401 – E.ON/GDF)

(Zgłoszona w dokumencie nr C(2009) 5355 wersja ostateczna)

(Jedynie teksty w języku francuskim i niemieckim są autentyczne)

(2009/C 248/05)

Dnia 8 lipca 2009 r. Komisja przyjęła decyzję dotyczącą postępowania przewidzianego w art. 81 Traktatu WE. Zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 ⁽¹⁾ Komisja niniejszym podaje do wiadomości nazwy stron oraz zasadniczą treść decyzji, wraz z informacjami na temat wszelkich nałożonych kar, uwzględniając jednak uzasadnione prawo przedsiębiorstw do ochrony ich tajemnic handlowych. Tekst decyzji w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności dostępny jest na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji, pod adresem:

<http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/>

1. WPROWADZENIE

- (1) W decyzji stwierdzono, że spółka E.ON AG („E.ON”), solidarnie ze swoją spółką zależną E.ON Ruhrgas AG („E.ON Ruhrgas”), będącą w całości jej własnością, oraz spółka GDF Suez SA („GDF Suez”) naruszyły art. 81 ust. 1 Traktatu WE przez uczestnictwo w porozumieniu i praktykach uzgodnionych w sektorze gazu ziemnego; na powyższe spółki nałożono grzywnę.

2. OPIS SPRAWY

2.1. Procedura

- (2) Postępowanie w tej sprawie wszczęto w wyniku niezapowiedzianych kontroli przeprowadzonych 16 maja 2006 r. w siedzibach Ruhrgas i GDF. W dniu 18 lipca 2007 r. Komisja wszczęła postępowanie w rozumieniu art. 11 ust. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 oraz art. 2 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 773/2004 ⁽²⁾. W dniu 9 czerwca 2008 r. spółkom E.ON, E.ON Ruhrgas oraz GDF przekazano pisemne zgłoszenie zastrzeżeń. Strony odpowiedziały na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń w dniu 28 sierpnia 2008 r. (E.ON/E.ON Ruhrgas) oraz dnia 8 września 2008 r. (GDF Suez). Na wniosek obydwu stron w dniu 14 października 2008 r. odbyło się spotkanie wyjaśniające. Komisja przesłała również stronom w dniu 27 marca 2009 r. opis stanu faktycznego, na który strony odpowiedziały w dniach 4 i 6 maja 2009 r. Na posiedzeniach w dniu 26 czerwca 2009 r. ⁽³⁾ i 3 lipca 2009 r. Komitet Doradczy ds. Praktyk Ograniczających Konkurencję i Pozycji Dominujących wydał pozytywne opinie ⁽⁴⁾. Urzędnik przeprowadzający spotkanie wyjaśniające sporządził ostateczne sprawozdanie w dniu 29 czerwca 2009 r. ⁽⁵⁾.

2.2. Krótki opis naruszenia przepisów

- (3) W 1975 r. Ruhrgas i GDF zdecydowały o wspólnej budowie rurociągu MEGAL, który miał zaopatrzyć

Niemcy i Francję w gaz ziemny z Rosji. Spółki zawarły wówczas w dwóch pismach uzupełniających porozumienie o niewkraczaniu na swoje własne rynki krajowe, w związku z czym spółka GDF nie mogła zaopatrywać niemieckich klientów w gaz przesyłany rurociągiem MEGAL, a spółka Ruhrgas nie mogła przesyłać gazu rurociągiem do Francji.

- (4) Przed upływem terminu wdrożenia pierwszej dyrektywy gazowej w 2000 r. spółka GDF miała monopol na import gazu do Francji. Po zniesieniu monopolu na import, w trakcie stopniowej liberalizacji europejskich rynków gazu, strony nadal stosowały uzgodnienia przyjęte w korespondencji z 1975 r. Spółki E.ON, E.ON Ruhrgas i GDF spotykały się regularnie na różnych szczeblach, omawiając realizację porozumienia na nowym, zliberalizowanym rynku. Kontakty stron po 1999 r. potwierdzają dalsze istnienie porozumienia o podziale rynku oraz istnienie pojedynczego i ciągłego ograniczenia konkurencji pod względem celu, co stanowi naruszenie art. 81 Traktatu WE. Chociaż strony podpisały w sierpniu 2004 r. umowę *pro forma*, która miała „potwierdzić”, że uzgodnienia przyjęte w korespondencji z 1975 r. przestały obowiązywać, porozumienie o podziale rynku nadal istniało i wywoływało skutki od dnia 1 stycznia 1980 r. (na rynku niemieckim) i od dnia 10 sierpnia 2000 r. (na rynku francuskim) do przynajmniej dnia 30 września 2005 r., kiedy to strony rozpoczęły wycofywanie gazu z rurociągu i jego sprzedaż na rynku krajowym drugiej strony oraz podpisały nowe umowy dotyczące rurociągu MEGAL.

2.3. Adresaci

- (5) W stwierdzonym naruszeniu przepisów uczestniczyły: z jednej strony spółka Ruhrgas, która w okresie naruszenia przepisów zmieniła nazwę na E.ON Ruhrgas bez zmiany osobowości prawnej oraz od stycznia 2003 r. spółka E.ON, która wywierała decydujący wpływ na

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 123 z 27.4.2004, s. 18.

⁽³⁾ Patrz Str.2 Dz.U.

⁽⁴⁾ Patrz Str.3 Dz.U.

⁽⁵⁾ Patrz Str.4 Dz.U.

spółkę E.ON Ruhrgas oraz miała nad nią faktyczną kontrolę; z drugiej strony spółka GDF, która w lipcu 2008 r. połączyła się ze spółką Suez, tworząc GDF Suez.

2.4. Środki zaradcze

- (6) Decyzja zobowiązuje spółki E.ON, E.ON Ruhrgas i GDF Suez do zaprzestania naruszenia przepisów, w zakresie, w jakim to jeszcze nie nastąpiło, oraz powstrzymania się w przyszłości od działań i zachowań mających podobny cel lub skutek; na spółki nałożono grzywny.

2.4.1. Podstawowa kwota grzywny

- (7) Do obliczenia kwoty grzywny nałożonej decyzją zastosowano wytyczne z 2006 r. w sprawie grzywien. Wysokość podstawowej kwoty grzywny jest ustalana poprzez pomnożenie pewnej części wartości sprzedaży odnośnego produktu dokonanej przez każde z przedsiębiorstw na danym obszarze geograficznym w ostatnim pełnym roku obrotowym, w którym miało miejsce naruszenie przepisów, przez liczbę lat trwania naruszenia przepisów, a następnie doliczenie dodatkowej kwoty w celu zniechęcania przedsiębiorstw do działań w znowie.
- (8) Sprzedaż z naruszeniem przepisów to sprzedaż gazu przesyłanego przez E.ON i GDF gazociągiem MEGAL w Niemczech, z wyjątkiem sprzedaży gazu w ramach programu uwolnienia zasobów gazu (E.ON) oraz sprzedaży uprawnionym odbiorcom we Francji (szacowanej jako wartość procentowa łącznej sprzedaży przez GDF gazu przesyłanego rurociągiem MEGAL). W przypadku Francji w decyzji skorzystano wyjątkowo ze średniej wartości sprzedaży w całym okresie naruszenia przepisów, a nie w ostatnim jego roku, ponieważ liczba i rodzaj uprawnionych odbiorców znacznie wzrosły w okresie naruszenia przepisów w wyniku zmian we francuskich przepisach prawnych.
- (9) W przypadku sprzedaży we Francji wzięto pod uwagę okres naruszenia przepisów przez poszczególne podmioty prawa od sierpnia 2000 r. do dnia 30 września 2005 r. i kwotę zmienną pomnożono przez 5,5. W przypadku Niemiec do ustalenia grzywien wzięto pod uwagę tylko okres po kwietniu 1998 r. (7,5 roku), kiedy to w niemieckim prawie zniesiono ograniczenia konkurencji. W decyzji zastosowano wyjściowy współczynnik procentowy 15 % sprzedaży, biorąc pod uwagę charakter naruszenia przepisów – zawarcie tajnego porozumienia o podziale rynku, dotyczącego znacznej części rynku

gazu ziemnego w Niemczech i we Francji. Zgodnie z pkt 25 wytycznych z 2006 r. w sprawie grzywien, decyzja nakłada na adresatów dodatkową grzywnę w wysokości 15 % wartości sprzedaży.

2.4.2. Dostosowania kwoty podstawowej

- (10) Nie odnotowano okoliczności obciążających. Ponieważ strony były świadome faktu naruszenia przepisów prawnych z zakresu konkurencji, a do ustalenia grzywny pod uwagę wzięto jedynie okres po liberalizacji rynku, w projekcie decyzji nie przewidziano okoliczności łagodzących. W decyzji nie zastosowano dodatkowo podwyższenia grzywny dla zapewnienia skutku odstraszającego, ponieważ sama wysokość grzywny w tym przypadku jest wystarczająco odstraszająca.
- (11) Biorąc pod uwagę, że naruszenie przepisów polegało na zawarciu porozumienia o podziale rynku dotyczącego przesyłu gazu rurociągiem, którego strony były współwłaścicielami i operatorami, oraz że różne tempo liberalizacji rynku we Francji i w Niemczech nie powinno mieć wpływu na wysokość nałożonej grzywny, Komisja nałożyła jednakową grzywnę w wysokości 553 000 000 EUR na E.ON Ruhrgas AG, solidarnie z E.ON, oraz na GDF.

2.4.3. Zastosowanie pułapu 10 % obrotów

- (12) Ostateczne kwoty grzywien w przypadku obydwu spółek są znacznie poniżej 10 % całkowitej wartości obrotów każdej ze spółek.

3. DECYZJA

- (13) E.ON Ruhrgas, E.ON oraz Gaz de France (obecnie GDF Suez S.A.) naruszyły art. 81 ust. 1 Traktatu WE przez uczestnictwo w porozumieniu i praktykach uzgodnionych w sektorze gazu ziemnego. Naruszenie przepisów w przypadku E.ON Ruhrgas oraz Gaz de France trwało przynajmniej od dnia 1 stycznia 1980 r. do dnia 30 września 2005 r., jeśli chodzi o naruszenie przepisów w Niemczech, oraz przynajmniej od dnia 10 sierpnia 2000 r. do dnia 30 września 2005 r., jeśli chodzi o naruszenie przepisów we Francji. Naruszenie przepisów w przypadku E.ON trwało od dnia 31 stycznia 2003 r. do dnia 30 września 2005 r. Za naruszenie przepisów nakłada się grzywnę w wysokości 553 000 000 EUR zarówno na E.ON Ruhrgas, solidarnie z E.ON, jak i na GDF Suez.